

Članek napisala: Klavdija Polutnik, julij 2012

KONVENCIJA ŽUPANOV IN ZMANJŠANJE IZPUSTOV CO₂ V MESTNI OBČINI MARIBOR

Mesto Maribor se je konec novembra 2011 uradno, na svečani slovesnosti v dvorani Evropskega parlamenta v Bruslju, pridružilo 3499 evropskim mestom, ki bodo sledila obvezam iz Konvencije županov po zmanjšanju izpustov ogljikovega dioksida za najmanj 20 % do leta 2020. Svečanega podpisa Konvencije županov evropskih mest se je udeležil mag. Tomaž Kancler, podžupan Mestne občine Maribor. Ob podpisu so bili prisotni predsednik Evropskega parlamenta, gospod Jerzy Buzek, predsednica Komiteja regij, gospa Mercedes Bresso in Evropski komisar za regionalno politiko, gospod Johannes Hahn. S podpisom se je mesto Maribor zavezalo, da bo izdelalo »Akcijski načrt za trajnostni energetski razvoj MOM«, ki bo dopolnil Lokalni energetski koncept in določil ukrepe in potrebne aktivnosti za doseg končnega cilja.

Slika: Udeleženci v Evropskem Parlamentu ob svečanem podpisu zaveze h Konvenciji županov in podpis Konvencije s strani podžupana Mestne občine Maribor (Vir: CoM)

Lokalne oblasti imajo ključno vlogo pri zmanjševanju učinkov podnebnih sprememb. Mesta so namreč odgovorna za več kot polovico proizvedenih emisij toplogrednih plinov. V mestih, kjer se porabi do 80 % energije, živi in dela 80 % prebivalstva. Lokalne oblasti lahko pogosto bolje kot nacionalne vlade nadzorujejo zadeve mesta. Poleg tega se lahko z izzivi spopadajo celovito ter prispevajo k lažjemu razreševanju navzkrižij med javnim in zasebnim interesom in k vključevanju trajnostne energije v splošne lokalne razvojne cilje. Lokalne oblasti morajo zato prevzeti vodilno vlogo pri izvajanju trajnostnih energetskih politik.

Konvencija županov je dogovor sodelujočih mest, s katerim se mesta zavezujejo, da bodo z izboljšanjem energetske učinkovitosti in s proizvodnjo ter rabo čistejšje energije presegle cilje energetske politike Evropske unije pri zmanjševanju emisij CO₂. Mesta se hkrati zavezujejo, da bodo za izvajanje nalog namenile zadostne človeške vire, da bodo civilno družbo na svojih

geografskih območjih spodbujala k sodelovanju pri izvajanju akcijskega načrta, vključno z organiziranjem lokalnih energetske dni, in se bodo medsebojno povezovala z drugimi mesti. Prav zaradi pristopa MOM h Konvenciji županov smo v Energap že v letu 2010 pričeli z zbiranjem informacij glede podpisa te Konvencije in v letu 2011 začeli s pripravo »Akcijskega načrta za trajnostni energetski razvoj MOM«.

Članstvo v Konvenciji županov pomeni jasno izraženo zavezo za zmanjševanje izpusta toplogrednih plinov, omogoča pa tudi celo vrsto možnosti za izmenjavo izkušenj na področju URE ter uvajanja OVE.

Glavne značilnosti Konvencije županov:

- Konvencija županov je javna zaveza o dodatni obvezi za zmanjšanje izpustov CO₂,
- ustvarja in povečuje intenzivnost zmanjševanja emisij CO₂ v lastnem okolju,
- gradi na spodbujanju in zgledih drugih pionirjev pri zmanjševanju izpustov CO₂,
- z drugimi občinami deli strokovna znanja razvita v lastnem okolju,
- promovira lastno okolje,
- sodelujoče občine na lastni spletni strani konvencije objavljajo svoje dosežke.

V EU je h Konvenciji županov pristopilo že 3.499 občin, v Sloveniji pa šest. Med njima tudi MOM. Celotni projekt priprave, informacije in podpora pri podpisu Konvencije županov je vodila in urejala Energap. Agencija je s strani Mestnega sveta imenovana za koordinatorja izvajanja aktivnosti v Mariboru. Celotni projekt je bil predstavljen Mestnemu svetu MOM meseca marca 2011. Župan MOM je na podlagi soglasnega sklepa MS podpisal pristopni obrazec h Konvenciji županov.

Obveznosti podpisnikov konvencije županov so:

- priprava osnovne evidence emisij toplogrednih plinov v mestu,
- v enem letu po navedenem datumu predložiti akcijski načrt za trajnostno oskrbo z energijo,
- doseči oziroma preseči cilje EU glede 20 % zmanjšanja emisij CO₂ do leta 2020,
- v sodelovanju z EK kot pobudnikom iniciative promovirati lastne aktivnosti ob udeležbi vseh zainteresiranih akterjev, kar bo omogočilo državljanom izkoristiti prednosti in priložnosti, ki jih ponuja bolj učinkovita uporaba energije,
- v sodelovanju z Evropsko komisijo organizirati »dneve energije«,
- širiti informacije o Konvenciji županov, spodbujati druge občine k sodelovanju in
- sodelovati pri dogodkih kot so letne konference županov in tematske delavnice.

S podpisom Konvencije županov se torej lokalne oblasti zavezujejo, da bodo v enem letu od podpisa pripravile in oddale »Akcijski načrt za trajnostni energetski razvoj«. K temu se je zavezala tudi MOM. Ker se obveza konvenciji nanaša na celotno geografsko območje občine, mora ta načrt vsebovati ukrepe tako v javnem kot v zasebnem sektorju. Akcijski načrt bo usmerjen predvsem na področje zgradb, prometa, javne razsvetljave in izkoriščanje obnovljivih virov energije.